

การจัดการความรู้

เรื่อง

เทคนิคการพูด
ในที่ชุมชนของนักเรียนนายร้อย

โดย

กองจิตวิทยาและการนำทหาร กรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

แบบฟอร์มรายงานแผนการจัดการความรู้ รร.จปร. ปีงบประมาณ๒๕๕๘

หน่วย กรม นร.ร.อ.รร.จปร. วันที่ ๗ เดือนสิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๘

เรียน ประธานคณะกรรมการจัดการความรู้ รร.จปร.

เรื่อง การอบรมเทคนิคการพูดในที่ชุมชนของนักเรียนนายร้อย

คณะกรรมการจัดการความรู้ กรม นร.ร.อ.รร.จปร. ขอส่งแผนการจัดการความรู้ แผนที่ ๑
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘

จัดทำโดย

๑. พ.ท.อุทัย สุวรรณวงศ์

๒. พ.ท.นิติ จิรัฏฐิวัตรมกุล

๓. ร.ท. ศรนรินทร์ กาญจนะโนพินิจ

หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อภายใน ๖๒๓๒๔ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๕-๑๒๓-๒๐๘๗

ลำดับ	รายการ รูปเล่ม	เอกสาร	ไฟล์ PDF	หมายเหตุ
๑	ปก			
๒	แบบฟอร์มรายงานแผนการจัดการความรู้ รร.จปร. ปีงบประมาณ ๒๕๕๘			
	-คำนำ			
	-บทสรุปการจัดการความรู้			
	-สารบัญ			
	-เนื้อหา			
	-บรรณานุกรม			
๓	แบบฟอร์มที่ ๑ การจำแนกองค์ความรู้ที่จำเป็น			
๔	แบบฟอร์มที่ ๒ แผนการจัดการความรู้			

ได้ดำเนินการนำไฟล์ PDF ขึ้นบน web site การจัดการความรู้ รร.จปร.แล้ว

ทั้งนี้ คณะกรรมการจัดการความรู้ กรม นร.ร.อ.รร.จปร. ได้ตรวจสอบความถูกต้องและเอกสาร
ครบถ้วนของเอกสารแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา

พ.อ.

(อำนวย แยมผกา)

ประธานคณะกรรมการจัดการความรู้ กรม นร.ร.อ.รร.จปร.

คำนำ

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเป็นสถาบันอุดมศึกษาทางทหารที่ขึ้นตรงของกองทัพบก มีหน้าที่ในการผลิตนายทหารสัญญาบัตรหลักแห่งกองทัพบกตามปณิธานของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ดังนี้ “มุ่งผลิตนายทหารสัญญาบัตรที่มีคุณลักษณะและขีดความสามารถที่กองทัพบกต้องการ และเป็นที่ยอมรับของสังคม” โดยการให้การศึกษาบรมและดำเนินการฝึกนักเรียนนายร้อยให้มีคุณลักษณะผู้นำที่ดี มีความเป็นเลิศทางด้านคุณลักษณะทางทหาร และเป็นชุมพลังทางปัญญาของกองทัพบก

กรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ เป็นหน่วยขึ้นตรงของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีภารกิจในการปกครองบังคับบัญชานักเรียนนายร้อย ฝึกอบบรมนิสิต อุปนิสิต วินัย ให้มีความรู้ด้านจิตวิทยา และการนำทหาร พลศึกษา และการฝึกวิชาทหารเบื้องต้น กองจิตวิทยาและการนำทหารซึ่งเป็นหน่วยขึ้นตรงของกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องการให้ความรู้ด้านจิตวิทยา ภาวะผู้นำทางทหาร และการเป็นครูทหารที่ดี ได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องของการแสดงออกและการสื่อสารของนักเรียนนายร้อยให้มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เมื่อสำเร็จการศึกษาและได้รับบรรจุในหน่วยงานต่าง ๆ ของกองทัพบกแล้ว จึงได้จัดทำหลักสูตรเทคนิคการพูดในที่ชุมชน เพื่อเพิ่มศักยภาพการสื่อสารในการทำงานและเป็นการเสริมสร้างการแสดงออกทางคุณลักษณะผู้นำทางทหารที่ดีแก่นักเรียนนายร้อยที่จะสำเร็จไปเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพบกต่อไป

การจัดการความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการพูดในที่ชุมชนสำหรับนักเรียนนายร้อยฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อให้การพูดในที่สาธารณะของนักเรียนนายร้อยมีประสิทธิภาพ สามารถสื่อสารได้ถูกต้อง เนื้อหากระชับและชัดเจน อีกทั้งยังเป็นการฝึกให้นักเรียนนายร้อยได้ฝึกการแสดงออกในด้านบุคลิกภาพความเป็นผู้นำที่ดีต่อหน้าที่สาธารณะ อันจะเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาต่อไป การจัดการความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการพูดในที่ชุมชนนี้ ได้มีการรวบรวมปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับการพูดในที่สาธารณะของนักเรียนนายร้อยในห้วงที่ผ่านมา และนำมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติและฝึกฝน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพูดให้กับนักเรียนนายร้อย โดยได้รวบรวมจากหลักฐานเอกสารตำราทางวิชาการและความร่วมมือจากกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องวิชาครูทหาร โดยเฉพาะเทคนิคการฝึกพูดในที่สาธารณะมาจัดอบรมเรื่อง “เทคนิคการพูดในที่ชุมชนของนักเรียนนายร้อย” ให้แก่นักเรียนนายร้อยในห้วงปีที่ผ่านมา

ทางคณะผู้จัดทำจัดการความรู้ จึงได้รวบรวมมาไว้ เพื่อใช้สำหรับการจัดการฝึกอบบรมเทคนิคการพูดในที่ชุมชนให้กับนักเรียนนายร้อยในครั้งต่อไป นอกจากนี้การจัดการความรู้ฉบับนี้หน่วยต่าง ๆ ของกองทัพบกยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการฝึกพูดในที่สาธารณะให้กับกำลังพลของหน่วยได้ เพราะได้สรุปรวบรวม รูปแบบ เนื้อหา แนวทางการปฏิบัติที่มีความจำเป็น และส่วนสำคัญสำหรับนำไปใช้ในการจัดการอบรมในเรื่องทักษะการพูดในโอกาสต่าง ๆ อีกด้วย

คณะผู้จัดทำจัดการความรู้
กองจิตวิทยาและการนำทหาร กรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ชื่อผลงาน การอบรมเทคนิคการพูดในที่ชุมชนของนักเรียนนายร้อย

เจ้าของผลงาน กจ.ต.น.กรม นนร.ร.อ.รร.จ.ปร.

ประเภทของผลงาน แนวทางการปฏิบัติงาน

ข้อมูลเกี่ยวกับผลงาน

เป็นเอกสารอ้างอิงที่ใช้เป็นแนวทางในการจัดการอบรมเรื่อง “เทคนิคการพูดในที่ชุมชนของนักเรียนนายร้อย” ของ นนร. ทุกชั้นปี

ลักษณะของผลงาน

เป็นคู่มือการจัดการอบรมและเนื้อหาในการบรรยายหัวข้อเรื่อง “เทคนิคการพูดในที่ชุมชนของนักเรียนนายร้อย”

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. ทีมงานให้ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๒. ทีมงานมีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์

ความสัมฤทธิ์

หน่วยขึ้นตรง รร.จ.ปร. ทุกหน่วย สามารถใช้เป็นคู่มืออ้างอิงในการจัดการอบรมเรื่อง “เทคนิคการพูดในที่ชุมชนของนักเรียนนายร้อย” เพื่อพัฒนาศักยภาพในการพูดของกำลังพลในหน่วยหรือนักเรียนนายร้อยที่สังกัดหน่วยนั้น ๆ รวมทั้งสามารถประเมินผลการฝึกปฏิบัติในการฝึกอบรมได้ และสามารถขอรับการสนับสนุนจากส่วนต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

ความภาคภูมิใจ

๑. กรม นนร.ร.อ.รร.จ.ปร. มีคู่มือการจัดการอบรมทางวิชาการกึ่งปฏิบัติในเรื่องของการพัฒนาเทคนิคการพูดในที่ชุมชน ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางการจัดอบรมให้แก่กำลังพลและ นนร. ได้ต่อไป

๒. ผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับการพัฒนาทักษะทางการพูดอย่างเหมาะสม เกิดการกล้าแสดงออกในเวทีสาธารณะ ซึ่งจะส่งเสริมลักษณะผู้นำทางทหารและเป็นภาพลักษณ์ที่ดีของกองทัพก

๓. สามารถเผยแพร่ความรู้ให้แก่หน่วยต่าง ๆ และผู้ที่สนใจนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ตรวจถูกต้อง

พ.ท.

(อุทัย สุวรรณวงศ์)

อ.จ.กรม นนร.ร.อ.รร.จ.ปร.

สารบัญ

หน้า

หลักการพูดในที่ชุมชน

ความสำคัญของการพูดในที่ชุมชน	๑
ความหมายของการพูดในที่ชุมชน	๑
ทำไมจึงต้องพูด	๑
ข้อควรคำนึงเบื้องต้นสำหรับการเป็นผู้พูด	๒
แบบของการพูดในที่ชุมชน	๒
วิธีการพูดในที่ชุมชน	๓
จุดมุ่งหมายของการพูด	๓
ข้อบกพร่องของการพูดในที่ชุมชน	๔

การสร้างความเชื่อมั่นและการขจัดอาการประหม่า

สาเหตุการขาดความเชื่อมั่นและมีอาการประหม่า	๕
วิธีการสร้างความเชื่อมั่น	๕
การเอาชนะอาการประหม่า	๕
สรุปการสร้างความเชื่อมั่นและขจัดอาการประหม่า	๖

การเตรียมการพูด

การวิเคราะห์ผู้ฟัง	๕
การวิเคราะห์โอกาสและเวลาที่พูด	๕

การเรียบเรียง

คำนำหรือคำเริ่มต้น (Introduction)	๙
เนื้อเรื่องหรือสาระของเรื่อง (Main Body)	๑๐
สรุปจบหรือคำลงท้าย (Conclusion)	๑๐

ผนวก ก แบบแผนโครงสร้างการพูด

ข แบบประเมินผลการพูด	๑๑
----------------------	----

บรรณานุกรม

แบบฟอร์มที่ ๑ การจำแนกองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการผลักดันตามประเด็นยุทธศาสตร์ของ ส่วนราชการ/จังหวัด (KM Action Plan)	๑๕
แบบฟอร์มที่ ๒ แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan)	๑๖

หลักการพูดในที่ชุมชน

ความสำคัญของการพูดในที่ชุมชน

“พูดดีเป็นศรีแก่ตัว” เป็นสุภาษิตของไทยที่ใช้ได้ทุกยุคทุกสมัย ยิ่งปัจจุบันโลกเราแคบเข้าด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ช่วยให้เราสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว มีรูปภาพที่พลโลกมีต่อกันก็แผ่ไพศาลไปทั่ว ภาษาพูดและวิธีการพูดก็ทวีความสำคัญยิ่งขึ้น การพูดดีนอกจากเป็นศรีแก่ตัว ยังเป็นศรีต่อประเทศและเป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองอีกด้วย

ความหมายของการพูดในที่ชุมชน

การพูดในที่ชุมชน หมายถึง การสื่อสารความคิดจากผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยมีภาษาและอากัปกิริยาเป็นสื่อ เพื่อให้บังเกิดผลตามที่ผู้พูดต้องการ

การพูดในที่ชุมชนจึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เราจึงมีคำว่า “วาทวิทยา” และ “วาทศิลป์” ซึ่งเป็นวิชาที่มีประโยชน์และมีความจำเป็นยิ่ง คนเราทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในสายอาชีพใด การพูดดีพูดเป็น จะเป็นทั้งอาวุธและอาวุธประดับตัวและเป็นเครื่องส่งเสริมความก้าวหน้าความสำเร็จ ทั้งในทางสังคมและการงานอย่างแน่นอน เพราะการพูดดีจะประหยัดเวลาทำให้มีความเข้าใจดีต่อกัน ช่วยให้อยู่ในสังคมโดยได้รับมิตรไมตรีจิตดังบทประพันธ์ของหลวงวิจิตรวาทการ ที่ว่า

“วาทการณ์เป็นเช่นของสูง
เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ทรงพลัง
เราจะใช้วิชาล้ำค่านี้
เพื่อเทิดธรรมพัฒนาประชากร

เป็นเครื่องจูงใจคนตั้งมั่นขลัง
อีกเป็นทั้งศาสตราแลอาวุธ
เพื่อสร้างสรรค์สิ่งดีเป็นนุสรณ์
เพื่อบ้านเกิดเมืองนอนแผ่นดินไทย”

สุนทรภู่ กวีเอกของไทยได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูดไว้มาก ดังความตอนหนึ่งจาก “นิราศภูเขาทอง”

“ถึงบางพูดพูดดีเป็นศรีศักดิ์
แม้พูดชั่วตัวตายทำลายมิตร

มีคนรักกรสถ้อยอร่อยจิต
จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพูดจา”

อีกตอนหนึ่งว่า.....

“เป็นมนุษย์สุตนิยมเพียงลมปาก จะได้ยากโหยหิวเพราะชีวหา

แม้พูดดีมีคนเขาเมตตา จะพูดจาจงพิเคราะห์ให้เหมาะสม”

ทำไมจึงต้องฝึกพูด

การพูดเป็น การพูดดี หรือที่เรียกว่าวาทศิลป์ นั้น เป็นสิ่งที่ฝึกหัดได้อย่างไม่ต้องสงสัยจากการศึกษาประวัตินักพูดเอกของโลก เรายังเห็นว่าศิลปะการพูดเป็นสิ่งที่หัดได้

เดมอสเธนิส นักพูดฝีปากเอกของกรีก ได้พูดปลุกปลอบใจทหารที่กำลังระส่ำระสาย ให้ต่อสู้กองทัพอันเกรียงไกรของพระเจ้าฟิลลิปแห่งแคว้นเมซิโดเนีย จนได้รับชัยชนะ

ตามประวัติแต่เดิม เดมอสเธนิสเป็นคนพูดติดอ่าง ไปพูดในที่ชุมนุมชนก็ถูกเย้ยหยันเหยียดหยามมาแล้ว เขาจึงหลบจากเอเธนส์ไปฝึกอยู่นอกเมือง เป็นการฝึกด้วยตนเอง จนพูดคล่องดีแล้วจึงกลับเข้ามา

ลินคอล์น ประธานาธิบดีผู้ยิ่งใหญ่ของสหรัฐอเมริกา เจ้าของวาทะ “รัฐบาลของประชาชนโดยประชาชน และเพื่อประชาชน” อันเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย สุนทรพจน์ของท่าน ณ เก็ตติสเบิร์ก ได้รับเกียรติบรรจุในหนังสือเอ็นไซโคลปิเดีย

ลินคอล์น เมื่อเริ่มเป็นทนายไปว่าความครั้งแรก ปากสั่นขาสั่นเหงื่อตกเป็นเมล็ดข้าวโพด จนศาล
สงสารสั่งให้นั่งลง หลังจากนั้นท่านก็ได้ฝึกตนเองและประสบความสำเร็จในการพูดอย่างยอดเยี่ยม

ตัวอย่างเหล่านี้ จะเป็นนิทศน์อุทาหรณ์อย่างดีที่แสดงให้เห็นว่า ศิลปะการพูดเป็นสิ่งที่ฝึกฝนกัน
ได้ ไม่ใช่สิ่งเหลือวิสัย ส่วนที่จะมีความชำนาญนั้นจะต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ

คนที่ยังถึบัจกรยานไม่เป็น ย่อมรู้สึกว่ายากอยู่ แต่เมื่อลองหัดดูแล้วก็จะเห็นว่าไม่ใช่เรื่องยาก
นัก เมื่อเป็นใหม่ๆก็หัดแต่เพียงไม่ให้ล้ม บางครั้งก็ต้องเลี้ยวไปตามใจของรถเพราะเราบังคับไม่ได้ มีอะไรก็คิด
ขวางก็ชนเอาบ้างจนกว่าจะรู้สึกถนัดมีความชำนาญแล้ว เราก้จะบังคับรถได้ตามความต้องการ แม้จะเป็นทาง
แคบๆ ถือว่าจักรยานนั้นเชื่องแล้วฉันใด การฝึกพูดก็ฉันนั้น

การฝึกพูดในที่ชุมชนมีวัตถุประสงค์แบ่งได้เป็น ๕ ประการใหญ่ๆ คือ

๑. ฝึกเพื่อให้รู้จักการสื่อสารด้วยคำพูดที่ถูกต้อง
๒. ฝึกเพื่อเตรียมตัวเป็น “ผู้นำ” ที่ดี
๓. ฝึกเพื่อวางรากฐานของประชาธิปไตย
๔. ฝึกเพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์
๕. ฝึกเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ

ข้อควรคำนึงเบื้องต้นสำหรับการเป็นผู้พูด

บุคคลซึ่งจะเป็นผู้พูดในที่ชุมชนที่ดีได้ ควรต้องมีลักษณะอันจะเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาตนเอง
ให้เป็นผู้พูดที่ดียิ่งขึ้นไปทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้เพราะการเป็นผู้พูดในที่ชุมชนที่ดีต้องอาศัยการเอาใจใส่
และความพากเพียรของบุคคลนั้นเป็นสำคัญ ข้อควรคำนึงเบื้องต้นของการเป็นผู้พูดที่ดี คือ

๑. **ต้องมีความศรัทธา** มีศรัทธาเลื่อมใส ต้องการเป็นนักพูดที่ดี มีแรงบันดาลใจที่จะ
พากเพียรพยายามในการพัฒนาตนเองจนประสบความสำเร็จ
๒. **ต้องใฝ่ความรู้** ผู้ที่ใฝ่ความรู้ หมั่นศึกษาพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอเปรียบเหมือนแสงสว่าง
ในหมู่บุคคลทั่วไป ในอันที่จะถ่ายทอดแสงสว่างแห่งความรู้ให้แก่ผู้ฟังจนก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ฟัง
๓. **ต้องเป็นนักสังเกตและจดจำ** คนช่างสังเกตและจดจำมักได้เปรียบผู้อื่นเสมอ มักเป็นผู้พูด
ที่มีเกร็ดความรู้ที่น่าสนใจ โดยเฉพาะจากประสบการณ์แปลกๆมาเล่าสู่กันฟัง
๔. **ต้องหมั่นฝึกฝน** มีการเปรียบเทียบว่า การพูดเหมือนการว่ายน้ำ จะอ่านตำราที่ร้อยก็พัน
เล่มก็ตาม ถ้าไม่กระโดดลงไปในน้ำจริงๆ ก็ไม่มีทางว่ายน้ำเป็น การพูดก็เช่นเดียวกัน การพัฒนาตนเองในด้านนี้
จะได้ผลจากการฟังคำบรรยายเกี่ยวกับแนวทางวิธีการเพียงร้อยละ ๑๐ ต่อเมื่อมีการแสดงให้ดูเป็นตัวอย่างหรือ
สาธิตก็จะได้เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ ๒๐ ส่วนที่จะได้ประโยชน์มากที่สุด อยู่ที่การฝึกฝนและหมั่นปฏิบัติถึงร้อยละ ๗๐

แบบของการพูดในที่ชุมชน

โดยถือเอาโอกาสของการพูดเป็นบรรทัดฐานการพูดในที่ชุมชน อาจแบ่งออกเป็น ๒ แบบ ดังนี้

๑. **การพูดแบบเป็นทางการ** เป็นการพูดในโอกาสที่เป็นพิธีรีตองเป็นงานเป็นการ ต้องการ
ความแน่นอนและการเตรียมการจนหาข้อบกพร่องไม่ได้หรือได้น้อยที่สุด มักเป็นการพูดในงานพิธีการต่าง ๆ เช่น
การกล่าวรายงาน การกล่าวเปิดพิธี การกล่าวคำปราศรัยในโอกาสอันสำคัญๆ ผู้พูดในโอกาสเช่นนี้ควรยึดถือ
ความสุภาพเรียบร้อยและมารยาทอันดีงามทั้งในการพูดและบุคลิกภาพ

๒. **การพูดแบบไม่เป็นทางการ** การพูดในที่ชุมชนที่เราเห็นกันอยู่เสมอๆ ส่วนใหญ่เป็นการพูด
แบบไม่เป็นทางการ ซึ่งมีบรรยากาศความเป็นกันเองในระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง ไม่ว่าจะด้วยอารมณ์ขัน ลีลาการพูด
หรือการวางตัวของผู้พูด การพูดแบบนี้ผู้พูดอาจเปิดโอกาสให้ผู้ฟังมีบทบาทมากขึ้น โดยการแสดงความคิดเห็น
หรือซักถาม เช่น การอภิปราย การสอน เป็นต้น

วิธีการพูดในที่ชุมชน

ผู้พูดที่ดีควรจะรู้จักเลือกใช้วิธีการพูดให้เหมาะสมกับการพูดในแต่ละแบบแต่ละจุดมุ่งหมายแต่ละโอกาส มีอยู่ ๔ วิธีด้วยกัน

๑. พูดโดยการอ่านจากต้นฉบับ เป็นการพูดที่ไม่ต้องการให้มีข้อผิดพลาด มักเป็นการพูดในโอกาสที่มีความสำคัญและเป็นทางการ โดยผู้พูดจะอ่านจากร่างที่เตรียมมาชนิดคำต่อคำเลยทีเดียว การพูดโดยการอ่านที่ดีนั้น ผู้พูดควรใช้สายตามองผู้ฟังประมาณ สองในสาม ของการพูดทั้งหมด ทั้งสำเนียงการอ่าน ควรอ่านอย่างมีจังหวะจะโคน มีการเน้นในที่ที่ควรจะเน้น

๒. พูดโดยการท่องจำ ผู้พูดเขียนเรื่องที่จะพูดขึ้นมาทุกถ้อยคำ ทบทวน และซักซ้อมซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนสามารถจำได้ขึ้นใจแล้วเอาไปพูดในที่ชุมชน มักจะนิยมใช้กับผู้ที่เริ่มการพูดใหม่ๆ แต่มีข้อเสียคือ สำเนียงการพูดมักไม่เป็นธรรมชาติและอาจหลงลืมข้อความตอนสำคัญๆไป

๓. พูดจากความเข้าใจ โดยมีการเตรียมล่วงหน้า การพูดด้วยวิธีนี้เป็นวิธีที่มีผู้นิยมกันมากที่สุด เพราะเปิดโอกาสให้ผู้พูดได้ใช้ความสามารถเฉพาะตัวให้สอดคล้องกับบรรยากาศ ผู้พูดเตรียมเฉพาะสาระของการพูดไว้ล่วงหน้า เมื่อปรากฏตัวต่อหน้าที่ชุมชน ผู้พูดจะถ่ายทอดสาระเหล่านั้นออกมาโดยใช้ถ้อยคำและลีลาการพูดที่เป็นธรรมชาติของตัวเอง

๔. พูดแบบกะทันหัน โดยไม่มีการเตรียมล่วงหน้า ผู้พูดต้องอาศัยไหวพริบปฏิภาณและความเชื่อมั่นในตนเอง โดยพยายามพูดให้ตรงประเด็นที่มีการกำหนดขึ้น แนวทางในการสรรหาเนื้อหาสาระสำหรับการพูดปากเปล่าโดยไม่มีการเตรียมล่วงหน้า มีดังนี้

๔.๑ พูดถึงความเป็นมา พิจารณาแง่มุมเกี่ยวกับอดีต ปัจจุบัน อนาคตของเรื่องที่จะพูด

๔.๒ พูดเชิงวิเคราะห์ อะไรคือปัญหา แง่มุมที่สำคัญต่างๆของปัญหาโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องพันกันกับต้นเหตุ และผลของปัญหานั้นๆ

๔.๓ เน้นความผูกพันต่อทุกคน พยายามชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญของเรื่องราวที่มีต่อทุกคนในที่นั้น พร้อมทั้งสรุปด้วยการแนะนำว่าทุกคนควรทำอะไรที่เกี่ยวกับเรื่องนั้นบ้าง

จุดมุ่งหมายของการพูด

นอกจากจะต้องรู้จักเลือกใช้แบบของการพูดให้เหมาะกับกาลเทศะแล้ว ก่อนการพูดทุกครั้ง ผู้พูดที่ดีควรจะต้องรู้หรือกำหนดจุดมุ่งหมายของการพูดในครั้งนั้นๆ เอาไว้ด้วยว่า ควรพูดเพื่ออะไร

๑. เพื่อให้ความรู้ ข่าวสารและข้อเท็จจริง การพูดต่อที่ชุมชนส่วนใหญ่มักเป็นการพูด เพื่อให้ความรู้ ข่าวสาร ข้อเท็จจริง เป็นการพูดที่ต้องใช้ความสามารถในการบรรยาย การอธิบาย การชี้แจง การแสดง ความหมายและการสาธิตเกี่ยวกับเรื่องราวนั้นเอง

๒. เพื่อความบันเทิง มักเป็นการพูดแบบไม่เป็นทางการ มุ่งที่จะสร้างความบันเทิงและบรรยากาศที่รื่นรมย์ในหมู่ผู้ฟัง เรื่องที่พูดส่วนใหญ่เป็นการพูดเกี่ยวกับการเผชิญภัย ความรัก ความสำเร็จในชีวิต และเรื่องภูตผีปีศาจ เป็นต้น

๓. เพื่อจูงใจ เป็นการพูดเพื่อให้ผู้ฟังคล้อยตามผู้พูด กระทำตามผู้พูด หรือมีความประทับใจในตัวผู้พูดและเรื่องที่พูด

๔. เพื่อให้เกียรติ คือการพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งที่เป็นมงคลและอวมงคล เพื่อให้เกียรติแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายบุคคลเนื่องในโอกาสนั้นๆ ดังนั้นเนื้อหาสาระจึงมักประกอบไปด้วยการยกย่องสรรเสริญและการอวยพรกันและกัน

การพูดในแต่ละครั้งอาจมีจุดมุ่งหมายหลายประการก็ได้ แต่ควรยึดจุดมุ่งหมายหลักประการใดประการหนึ่ง เพื่อให้ผู้ฟังสามารถรู้ได้แน่ชัดว่าผู้พูดต้องการอะไร

ข้อบกพร่องของการพูดในที่ชุมชน เท่าที่เราเห็นอยู่ทั่ว ๆ ไป มีดังนี้

๑. พูดยาวไป ยืดยาว เยิ่นเย้อ เกินกว่าเวลาที่กำหนดให้พูด หรือเวลาอันควร ทำให้ผู้ฟังเกิดการเบื่อหน่ายไม่สนใจฟัง และยังเป็นการทำลายเวลาของส่วนรวมอีกด้วย

๒. พูดสั้นไป พูดน้อย ขาดสาระสำคัญ เมื่อพูดออกไปแล้วไม่เกิดประโยชน์อันควร เพราะผู้ฟังได้รับข้อมูลไม่เพียงพอ ผู้พูดก็จบการพูดเสียแล้ว

๓. พูดไม่ชวนฟัง ผู้พูดไม่ใคร่ครวญให้ดีก่อนการพูด ไม่รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา พูดไปแล้วผู้ฟังไม่พอใจ หรือเกิดความเจ็บช้ำน้ำใจ ไม่เกิดประโยชน์ในทางสร้างสรรค์

๔. พูดไม่รู้เรื่อง ผู้ฟังจับใจความไม่ได้ เพราะผู้พูดพูดสับสนวุ่น ขาดการขยายความที่ดีพอ ไม่รู้จักใช้ถ้อยคำที่ช่วยให้เข้าใจง่าย เมื่อผู้พูดพูดจบไปแล้ว ผู้ฟังยังฟังไม่รู้เรื่องว่าผู้พูดต้องการอะไรกันแน่

การสร้างความเชื่อมั่นและขจัดอาการประหมา

“ความหวาดกลัวนั้น ทำลายมนุษย์มากกว่าสิ่งใดๆในโลกนี้”

ดูเหมือนจะยังไม่มีใครเลย ประสบความสำเร็จในการพูดต่อที่ชุมนุมชน ทั้งๆที่ปราศจากความเชื่อมั่นในตนเอง และไม่สามารถควบคุมสติอารมณ์ในขณะที่พูด

มิใช่เพียงแต่ผู้ต้องขึ้นพูดในครั้งแรกเท่านั้น แม้แต่ผู้ที่คร่ำหวอดอยู่กับการพูดต่อที่ชุมนุมชนส่วนใหญ่ต่างก็สารภาพว่ายังคงมีอาการประหมาเมื่อได้รับเชิญขึ้นพูด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อไม่มีโอกาสรู้ล่วงหน้า หรือต้องไปพูดต่อหน้ากลุ่มชนใหม่ ในสถานที่ไม่เคยไปปรากฏตัวมาก่อน เพียงแต่ผู้ที่มีประสบการณ์การพูดมีวิธีซ่อนความตื่นเต้นและความประหมาได้ดี สามารถควบคุมอาการประหมาได้ในเวลาอันรวดเร็ว

สาเหตุของการขาดความเชื่อมั่นและมีอาการประหมา

ปกติผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ในการปรากฏตัวต่อที่ชุมนุมชนมักเกิดอาการประหมาเป็นอย่างมาก เมื่อต้องพูดในครั้งแรกๆ มีอาการตัวสั่น มือชาสั่น ปากสั่น จิตใจวอกแวก ฯ มีความไม่มั่นใจว่าจะเริ่มการพูดหรือจบการพูดอย่างไร บางครั้งต้องทำเสียงประหลาดอื่นๆก่อนการพูด

เมื่อปลายปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ ในสภาผู้แทนราษฎร ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสุภาพสตรีท่านหนึ่งลุกขึ้นทำหน้าที่อภิปรายไม่ไว้วางใจฝ่ายรัฐบาล ขณะที่ยืนพูดอยู่ประมาณ ๕ นาที ก็เกิดอาการเสียงสั่นเครือ มือซ้ายที่ถือกระดาษมีข้อความที่จะอภิปรายก็สั่น ชั่วเวลาประมาณ ๑ นาทีต่อมา ก็เกิดอาการเซ ตัวเอียง หัวก็ทิ่มเป็นลม ล้มลงกับพื้นกลางสภานั้นเอง

จากตัวอย่างนี้ แม้จะเตรียมตัวมาอย่างดี ก็สามารถเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันได้ ซึ่งเหตุการณ์นี้เป็นตัวอย่างที่ดีของการขาดความเชื่อมั่นในตนเองและมีอาการประหมาอย่างรุนแรง

สาเหตุของการขาดความเชื่อมั่นในตนเองและมีอาการประหมา ก็คือ การไม่คุ้นเคยกับการพูดต่อที่ชุมนุมชน ฉะนั้น จงฝึกฝน...หรือลุกขึ้นพูดในโอกาสที่เปิดให้ จะพบว่า การพูดต่อที่ชุมนุมชนนั้นสามารถสร้างความเพลิดเพลิน สนุกสนานได้อย่างไม่น่าเชื่อ

วิธีการสร้างความเชื่อมั่น

๑. **เตรียมตัว** ความประหมาในปริมาณพอเหมาะนั้นมีประโยชน์ เพราะเป็น สัญชาติญาณทางธรรมชาติในการเตรียมตัวเราให้พร้อม เพื่อเผชิญกับการท้าทายอันไม่คุ้นเคย การเตรียมตัวที่ถูกต้องคือ การเอาใจใส่กับเรื่องที่จะพูดจนเกิดแนวความคิดที่แตกแขนงออกไป

๒. **เตรียมพร้อม** ชักซ้อมการพูด โดยค้นหาเพื่อนสักคนที่มีความสนใจฟังเรื่องที่เตรียมจะพูด และพูดให้เขาฟังในสิ่งที่เราศึกษาค้นคว้ามาอย่างละเอียด อาจจะพบว่าเราต้องมีการปรับปรุงอย่างไร

๓. **เตรียมข้อมูล** ต้องวิเคราะห์เจาะลึกในเรื่องที่จะพูด ศึกษาค้นคว้าข้อมูล และย้ำกับตัวเองว่าเป็นเรื่องที่เหมาะสมกับตัวเราอย่างที่สุดแล้วและไม่มีใครรู้เรื่องนี้ดีกว่าเรา

๔. **เตรียมการพูด** ต้องทุ่มเท มีความใส่ใจกับจุดใหญ่ใจความสำคัญของหัวข้อนั้น และต้องมีทัศนคติที่ถูกต้อง นั่นคือ ต้องมีความเชื่อมั่นต่อเรื่องที่จะพูด

การเอาชนะอาการประหมา

๑. จิบน้ำเย็นเพียงเล็กน้อย

๒. สูดลมหายใจลึกๆยาวๆให้เต็มปอดสัก 10 วินาที ปริมาณออกซิเจนที่เพิ่มขึ้น จะช่วยให้เกิดความกล้าช่วยขจัดความกลัวได้

๓. เสริมกำลังใจด้วยการทอโนใจว่า “เป็นไงเป็นกัน..คนฟังก็เป็นมนุษย์เหมือนกับเรา ไม่น่ากลัวเลย”

๔. พูดเสียงอันดังในประโยคแรกเป็นการตัดไม้ข่มนาม “ท่านประธาน ท่านผู้ดำเนินรายการ..” และเป็นการปลุกปลอบใจตนเองอีกด้วย

๕. ต้องสบตาผู้ฟัง และยิ้ม

สรุปการสร้างเชื่อมั่นและขจัดอาการประหม่า

๑. ต้องเตรียมเรื่องที่จะพูด หาข้อมูล เขียนเป็นหัวข้อก่อนหลัง ทำความเข้าใจในแต่ละหัวข้อให้ดี เวลาพูดหรือบรรยายเพียงแต่มองหัวข้อก็สามารถพูดได้โดยไม่ติดขัด

๒. ต้องซักซ้อมทบทวนแต่ละหัวข้อให้ดี

๓. ทำที่ต้องสง่า พูดชัดถ้อยชัดคำ วาจาสุภาพ เวลาพูดอย่าหวัหระ

“พูดทั้งที่...ต้องเชื่อมั่น” ความกลัว ความตื่นเต้น ความประหม่า ถือเป็นปรากฏการณ์สำคัญที่สุด ซึ่งถ้าท่าน**สามารถทำลายกำแพงแห่งความกลัว ทะลวงปรากฏการณ์แห่งความประหม่าได้ ที่เหลือก็ง่ายเสีย ยิ่งกว่าพลิกฝ่ามืออีก**

การเตรียมการพูด

ผู้พูดที่ดีต้องอาศัยการฟังและการคิดเพื่อพัฒนาการพูดของเราให้ดีขึ้น เราต้องรู้จักสังเกตและจดจำ ต้องรู้จักวิเคราะห์ผู้ฟัง โอกาสและเวลาที่จะพูดตลอดจนสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่จะเป็นส่วนทำให้การพูดของเรามีความน่าสนใจมากขึ้น เปรียบเหมือนกับแพทย์ เมื่อคนไข้มาขอรับการรักษา แพทย์จำเป็นต้องสอบถามลักษณะอาการคนไข้และตรวจร่างกายก่อนจึงจะรู้ถึงสมรรถฐานของการเจ็บป่วยนั้นได้ และสามารถสั่งยาหรือรักษาอาการได้ถูก เช่นนี้เป็นกรวิเคราะห์ของแพทย์ สำหรับการพูดนั้น การวิเคราะห์เพื่อเตรียมการพูดทำให้รู้ถึงความต้องการของผู้ฟัง รู้ถึงปัญหาที่อาจต้องเผชิญ สามารถกำหนดความถูกต้องเหมาะสมสำหรับการพูดในแต่ละครั้งได้ มีแนวทางดังนี้

๑. การวิเคราะห์ผู้ฟัง จัดเป็นเรื่องสำคัญมากที่สุด เพราะผู้ฟังเป็นองค์ประกอบของการพูดที่มีผลอย่างยิ่งต่อการพูด ข้อมูลในการวิเคราะห์ผู้ฟังทำให้เราสามารถเลือกเนื้อหาถ้อยคำได้เหมาะสมและสร้างความประทับใจแก่ผู้ฟังได้

◆ **อายุของผู้ฟัง** ความแตกต่างตามระดับอายุย่อมมีความสนใจฟังในเรื่องที่ต่างกัน ผู้ที่มีอายุมากย่อมมีประสบการณ์มาก มีความโน้มเอียงไปในทางเอาจริงเอาจัง มีเหตุผล มีความสุขุม ส่วนคนหนุ่มสาวอาจชอบความสวดยความงาม ด้านเหตุผลก็ลดน้อยลงไป พระยาอนุমানราชธนเคยกล่าวไว้ในหนังสือชื่อว่า “ฟื้นความหลัง” ถึงนักปราชญ์ผู้หนึ่ง (ลูเครติอุส) กล่าวว่า “ความสุขของเด็กอยู่ที่เล่น ของหนุ่มสาวอยู่ที่รักของคนกลางคนอยู่ที่งาน และของคนแก่อยู่ที่ความหลัง”

◆ **เพศของผู้ฟัง** ความสนใจของเพศหญิงและเพศชายย่อมแตกต่างกันเสมอ เพศหญิงส่วนใหญ่มักชอบความสวดยความงาม ดอกไม้ การเย็บปักถักร้อย การทำอาหาร การฝีมือ แฟชั่น ฯลฯ ส่วนเพศชายชอบเรื่องตื่นเต้น การเผชิญภัย การต่อสู้ การแสดงออก การแสดงความคิดเห็นโดยเฉพาะเรื่องการเมือง การเมือง มีผู้กล่าวไว้ว่า “ชายเอาจริงเอาจังในการทำงาน แต่สำราญในชีวิต ส่วนหญิงสำราญในงาน แต่เอาการในชีวิต”

◆ **จำนวนผู้ฟัง** การทราบจำนวนผู้ฟังล่วงหน้า ก็ทำให้ผู้พูดสามารถเตรียมเรื่องได้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพราะปกติมนุษย์รวมกลุ่มกันมากเพียงใด ความเป็นตัวของตัวเองก็ลดน้อยลงเป็นลำดับและเกิดอารมณ์ร่วมของกลุ่มเข้ามาแทนที่ ดังที่เขาเรียกกันว่า “จิตวิทยาฝูงชน” นักการเมืองมักใช้เป็นแนวทางแสวงหาประโยชน์ โดยใช้ผู้ฟังเป็นเครื่องมือสร้างความนิยม ในการ พิจารณาจำนวนผู้ฟังนี้ ผู้พูดควรศึกษาไว้ก่อน ถ้ามีผู้ฟังจำนวนมาก การพูดในครั้งนั้นจำเป็นต้องมีข้อมูลและหลักวิชามาก การที่จะสร้างความเป็นกันเองจะมีอยู่น้อย แต่ในทางตรงกันข้าม หากมีคนจำนวนไม่มาก อาจสร้างบรรยากาศให้มีลักษณะเป็นกันเอง จะทำได้ดียิ่งขึ้น สามารถแทรกอารมณ์ขันได้บ่อยครั้ง

◆ **มาตรฐานการศึกษา** การศึกษาไม่ใช่เครื่องวัดภูมิปัญญาของคนทุกคน แต่จะเป็นเครื่องมือที่จะกำหนดหลักโดยทั่วไป ยังมีการศึกษาสูงมาก ย่อมที่จะมีความรู้ความเข้าใจในถ้อยคำที่มีเนื้อหาทางวิชาการมากขึ้น การที่จะพูดจูงใจก็ดี ในระดับผู้ที่มีการศึกษาสูง จำเป็นต้องชักจูงด้วยเหตุผล แต่ส่วนผู้ที่มีการศึกษาน้อย จำเป็นต้องเน้นอารมณ์และความรู้สึกน่าเชื่อถือให้มาก

◆ **อาชีพของผู้ฟัง** อาชีพจะมีส่วนช่วยชี้ให้เห็นถึงสภาพทางสังคม ชีวิต ความเป็นอยู่ ประสบการณ์ ความสนใจ ความเข้าใจ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้พูดได้เตรียมตัวโดยพยายามแผ่สาระในการพูดที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของเขาเหล่านั้น

◆ **ทัศนคติของผู้ฟังที่มีต่อเรื่องที่พูด** นับว่าจำเป็นมากในการเตรียมการพูด เพราะผู้ฟังจะให้ความสนใจและตั้งใจฟังก็เฉพาะเรื่องที่สอดคล้องกับทัศนคติของตน กล่าวอย่างง่าย ๆ คือ ผู้ฟังจะเชื่อในเรื่องที่ตนเชื่ออยู่แล้ว จะสนใจในเรื่องที่ตนสนใจอยู่แล้ว

◆ **ทัศนคติของผู้ฟังที่มีต่อผู้พูด** ผู้ฟังจะให้ความสนใจเชื่อถือการพูดของผู้ที่ตนได้ยินกิติศัพท์ที่มีความเคารพเลื่อมใสมากกว่าการพูดของคนธรรมดา หากผู้ฟังไม่มีความสนิทสนมหรือเคยได้ยินรู้จักผู้พูดมาก่อน จำเป็นที่ผู้พูดควรพยายามสร้างความสนิทสนมในระยะเริ่มพูด

๒. การวิเคราะห์โอกาสและเวลาที่พูด จะช่วยให้ผู้พูดได้รู้ถึงบรรยากาศและความต้องการของผู้ฟังในขณะนั้นด้วย เช่น ในงานมงคล ซึ่งมีบรรยากาศของความรื่นรมย์ยินดีในระหว่างกันและกัน ผู้ฟังก็ย่อมต้องการความรื่นเริงบันเทิงใจมากกว่าความเอาจริงเอาจังหรืออะไรที่เป็นพิธีต้องจนน่าเบื่อหน่าย หรือแม้กระทั่งการพูดที่ยืดยาดจนเกินความจำเป็น

◆ **โอกาส** ก่อนเตรียมการพูด ควรรู้ว่าจะไปพูดในโอกาสอะไร งานฉลองปริญญาบัตร พักยศ เลื่อนยศ แสดงมุทิตาจิต เพื่อจะได้เตรียมเรื่องให้เหมาะสม หรือแม้แต่เตรียมการแต่งกายให้เหมาะสม หากมีผู้พูดหลายคนควรมีข้อมูลว่าคนอื่นพูดเรื่องอะไร จะได้หลีกเลี่ยงไม่ต้องพูดซ้ำกัน

◆ **เวลา** ควรเลือกเรื่องที่พูดให้พอดีกับเวลาที่กำหนดไว้ ไม่ควรเลือกเรื่องที่กว้างเกินไป

การเรียบเรียง

ในการพูดในที่ชุมนุมชนแต่ละครั้ง ผู้พูดจะต้องมีการเรียบเรียงเนื้อหาที่จะพูดให้เป็นขั้นเป็นตอน มีความสละสลวยก่อน แล้วจึงนำมาฝึกฝนให้เกิดทักษะการพูดอย่างพรั่งพรู การพูดจึงจะเป็นที่น่าสนใจแก่ผู้ฟัง

โครงสร้างของการเรียบเรียง

การพูดที่ถูกต้อง จะต้องพูดให้ครบตามโครงสร้างของการพูด ซึ่งมีอยู่ ๓ ส่วน คือ

๑. คำนำหรือคำเริ่มต้น (Introduction) *ประมาณร้อยละ ๕-๑๐*
๒. เนื้อเรื่องหรือสาระของเรื่อง (Main body) *ประมาณร้อยละ ๘๐-๙๐*
๓. สรุปจบหรือคำลงท้าย (Conclusion) *ประมาณร้อยละ ๕-๑๐*

คำนำหรือคำเริ่มต้น (Introduction)

การนำเข้าสู่เนื้อเรื่องเป็นเรื่องสำคัญของการพูด ความสนใจหรือความตั้งใจฟัง จะเริ่มจากส่วนนี้ จะต้องได้รับการเตรียมอย่างพิถีพิถันหรือจัดสรรขึ้นมาเป็นพิเศษ ควรระวังว่า การสร้างความสนใจด้วยการเริ่มเรื่องอันพิเศษพิสดารซึ่งขัดต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้ฟัง เช่น การตะโกน การทูปโต๊ะ การร้องหม่อมร้องไห้ ฯลฯ มักจะไม่ประสบความสำเร็จ หรือไม่เป็นผลดีต่อผู้พูด ทั้งนี้ ในการเริ่มเรื่องทุกครั้ง ให้คำนึงถึงบรรยากาศของที่ประชุมในขณะนั้นเป็นสำคัญ

การเริ่มต้นแบบไม่ได้ผล ฟังหลีกเลียงมี ๔ ประการ ดังนี้

◆ **ออกตัว** การเริ่มต้นแบบออกตัว เป็นพฤติกรรมที่ไม่ให้เกียรติผู้ฟัง เพราะเป็นการพูดที่สารภาพกับผู้ฟังว่า “ไม่พร้อม” ที่จะพูด จึงต้องพยายามออกตัวให้ผู้ฟังเห็นใจ การเริ่มต้นเช่นนี้ไม่เป็นผลดีแก่ผู้พูดเลย เช่น เริ่มว่า “ผมมีความรู้ในเรื่องนี้ไม่มากนักเพราะขาดประสบการณ์” หรือ “ผมต้องบอกเสียก่อนว่าผมไม่มีเวลาเตรียมตัวมาพูดเลย ได้รับเชิญอย่างกะทันหันจริงๆ”

◆ **มัวอ้อมค้อม** การมัวพูดในเรื่องที่ไม่เป็นเรื่อง หรือพูดนอกเรื่อง ที่บางทีเราเรียกว่า “มัวร่ายทวน” หรือ “ซีมัวเสียบค่าย” เป็นการชักแม่น้ำทั้งห้า วุ่นวาย สับสน วกวน

◆ **ยอมถ่อมตน** การถ่อมตนบ้างเล็กน้อย และด้วยความจริงใจ หรือด้วยความสำรวมอย่างแท้จริงก็พอใช้ได้ แต่ไม่ช่วยให้บังเกิดผลดีในการพูด และยังเป็นการถ่อมตัวเสียจนเกินเหตุ ย่อมทำให้เกิดความ “เอียน” หรือ “เลี่ยน” เสียมากกว่า

◆ **คำขออภัย** ถึงจะขออภัยไว้ล่วงหน้าก่อนพูด หากมีการผิดพลาดเกิดขึ้นก็ไม่มีทางที่จะได้รับอภัยจากผู้ฟัง เช่น “เนื่องจากผมไม่ใช่นักพูด หากมีสิ่งใดขาดตกบกพร่องก็ต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้..”

การเริ่มต้นที่ได้ผล

การเริ่มต้นที่ดี ควรจะสามารถทำให้ผู้ฟังสนใจที่จะฟังด้วย “ลีลาถ้อยคำที่เหมาะสม ตรงประเด็น ชวนติดตาม ทำให้ผู้ฟังเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการฟัง” มีข้อเสนอแนะในการเริ่มเรื่อง ดังนี้

◆ **พาดหัวข่าว** การเริ่มต้นแบบนี้มีลักษณะตื่นเต้น เร้าใจ เช่น “สิบสี่มกราคม คนขับเมายาบ้าซึ่งแหกโค้งชนรถนักเรียนตายเกลื่อนกลางถนน”

◆ **กล่าวคำถาม** เป็นการดึงความสนใจของผู้ฟังให้หยุดสนใจในเรื่องอื่น เช่น “ท่านทราบหรือไม่ว่า ขณะนี้คนไทยป่วยเป็นโรคเอดส์จำนวนกี่คน และมีคนต้องตายเพราะโรคนี้นวันละกี่คน”

◆ **ความสงสัย** การพูดด้วยข้อความกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น สงสัย ข้องใจ หรือไม่น่าเชื่อ มักจะนำติดตามเสมอ เช่น “เด็กทารกนั้นแหละ เป็นบิดาของผู้ใหญ่”

- ◆ **ให้เริ่มเร็ว** เป็นการพูดเพื่อสร้างบรรยากาศให้ผู้ฟังมีความรู้สึกสนุกในการฟัง
- ◆ **เชิงกวี** เป็นการนำสำนวนกวี คำคม สุภาษิต คำพังเพย โคลง กลอน ถ้อยคำเชิงกวีเป็นถ้อยคำหลักแหลม ลึกซึ้ง สามารถพุ่งเข้าสู่จิตใจของผู้ฟังได้อย่างรวดเร็ว

เนื้อเรื่องหรือสาระของเรื่อง (Main body)

การดำเนินเรื่องที่ดีจะต้องมีความสัมพันธ์กับการเริ่มเรื่อง เรียบเรียงเรื่องอย่างมีระเบียบ เป็นขั้นเป็นตอน มีหลักการเบื้องต้นที่ง่ายสำหรับการปฏิบัติในการเรียบเรียงเรื่อง ดังนี้

“เรียงลำดับ จับประเด็น เน้นตอนสำคัญ บีบคั้นอารมณ์ เหมาะสมเวลา”

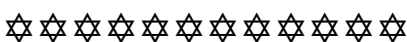
- ◆ พูดไปตามลำดับเหตุการณ์หรือเวลา ไม่วกวนกลับไปกลับมา
- ◆ เน้นจุดมุ่งหมายของเรื่องเพียงจุดเดียว อย่าออกนอกประเด็น หรือนอกเรื่อง
- ◆ เรื่องราวตอนสำคัญต้องเพิ่มน้ำหนักของเสียงหรือลดระดับ พูดช้าๆ พูดซ้ำ หรือการหยุดนิดหนึ่งก่อนที่จะถึงข้อความสำคัญ เพียงเพื่อให้เกิดความสนใจเป็นพิเศษ
- ◆ มีตัวอย่าง อุทาหรณ์เบาๆ สอดแทรกไว้ในตอนต้น จุดสนใจสูงสุดไว้ตอนท้าย
- ◆ มีความยืดหยุ่นพร้อมที่จะตัด หรือเพิ่มได้ เมื่อมีเหตุการณ์เฉพาะหน้า

สรุปจบหรือคาลงท้าย (Conclusion)

การสรุปจบเป็นช่วงการพูดที่มีความสำคัญที่สุด การพูดในแต่ละครั้งจะประสบความสำเร็จมากน้อยขึ้นอยู่กับสรุปจบเป็นส่วนใหญ่ บ่อยครั้งที่เราพบว่าผู้พูดบางคนพูดมีเนื้อหาสาระดีมาตลอด แต่ไม่สามารถสรุปจบให้ประทับใจ ทำให้เรื่องที่พูดมาทั้งหมดด้อยราคาลงไปมาก ดังนั้นผู้พูดไม่ควรสรุปจบด้วย **“การขออภัย ขอโทษ ถ่อมตัว ออกตัว หมัดแค่นี้ ไม่มีเวลา ขอจบที่ ขอยุติที่ ขอขอบคุณ”**

การสรุปจบที่ได้ผลดี จบแบบ **“สรุปความ ตามเชิงกวี มีสำนวนขบขัน เปิดเผยตอนสำคัญ ผากให้คิด สะกิดชักชวน”**

- ◆ **จบแบบสรุปสาระที่สำคัญอย่างสั้นๆ** เช่น **“ภาษาเป็นสิ่งสำคัญของบ้านเมือง ขอให้ช่วยกันรักษามาตรฐานของภาษาไทย อย่าให้ทรุดโทรม”**
- ◆ **จบตามเชิงกวี** ด้วยการนำสุภาษิต คำพังเพย โคลง กลอน หรือถ้อยคำคมคาย มากกล่าวในตอนจบ เป็นการจบที่เข้าถึงจิตใจผู้ฟัง เกิดคุณค่า เช่น **“เสรีภาพที่ผอมบาง ย่อมดีกว่าทาสที่อ้วนท้วน”**
- ◆ **จบด้วยสำนวนขบขัน** ทำให้ผู้ฟังมีความสุขสนุกสนาน และจะจดจำบรรยากาศนั้นได้นานแสนนาน
- ◆ **จบแบบเปิดเผยตอนสำคัญ** เป็นการพูดเรื่องราวที่ทำให้ผู้ฟังสงสัยว่าเรากำลังพูดถึงอะไร แล้วจึงมาเฉลยให้ผู้ฟังรู้ในตอนสรุปจบ
- ◆ **จบแบบผากให้คิด** เช่น **“ชีวิตมนุษย์ที่จะนับว่าสมบูรณ์มีค่าในตัวเอง และต่อผู้อื่น ไม่ควรจำกัดการศึกษาของตนไว้เพียงที่กฎหมายของรัฐกำหนด แต่ควรศึกษาหาความรู้จนตลอดชีวิตของตน การหยุดนิ่งไม่ชวนขยายหาความรู้อยู่เสมอ ก็เท่ากับทำตนให้ถอยหลังพ้นไปจากแสงประทีปแห่งปัญญานั้นเอง”**
- ◆ **จบแบบชักชวนหรือเรียกร้องให้ผู้ฟังเห็นคล้อยตาม** และมีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติตาม เช่น **“... ในวันแม่แห่งชาติ และวันเฉลิมพระชนมพรรษานี้ ทุกๆ ท่านคงจะได้ระลึกถึงองค์สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ท่านเจ้าคุณธรรมาภรณ์ เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศราชวรวิหาร ท่านเจ้าคุณประทีป เจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี ท่านเจ้าคุณประทีป เจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี ท่านเจ้าคุณประทีป เจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี ท่านเจ้าคุณประทีป เจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี”**

ผนวก ก แบบแผนโครงร่างการพูด

โครงร่างการฝึกพูด

ชื่อผู้พูด.....กลุ่มฝึกพูดที่.....วันที่.....

อาจารย์ประจำกลุ่มฝึกพูด ๑.....

๒.....

กำหนดเวลา ๗ นาที

การพูด ต่อหน้าชุมชน

ชื่อเรื่อง.....

วัตถุประสงค์.....

โครงเรื่อง

คำนำ (1 นาที ๓๐ วินาที)

เรียกความสนใจ

.....
.....

กระตุ้นให้อยากฟัง

.....
.....

หัวข้อเรื่อง

๑.....

๒.....

๓.....

- เชื่อมโยง

เนื้อเรื่อง (๕ นาที)

๑.....

- เชื่อมโยง

๒.....

- เชื่อมโยง

๓.....

สรุป (๑ นาที ๓๐ วินาที)

สรุปเรื่อง

๑.....

๒.....

๓.....

กระตุ้นซ้ำ

.....

ปิดเรื่อง

.....

.....

(ลงชื่อ).....ครูประจำกลุ่มฝึกพูด
(ถูกต้อง/แก้ไข)

ผนวก ข แบบประเมินผลการพูด
แบบประเมินผลการพูด

ชื่อผู้พูด.....

หัวข้อ.....

เริ่มพูดเวลา.....จนเวลา.....รวมเวลา.....นาที

๑. เสียงและอากัปกิริยา (เขียนวงกลมรอบตัวเลขคะแนนที่ให้)

๐	๑	๒	๓	๔	๕
ดังชัดเจน เน้นหนักเบาเหมาะสม อากัปกิริยาแจ่มใส กระตือรือร้น ท่าทางดี ใช้สายตาเหมาะสม ผู้ฟังแสดงปฏิกิริยาตอบสนองในทางที่ดี					

๒. มารยาทและบุคลิกภาพในการพูด

๐	๑	๒	๓	๔	๕
มีมารยาทสุภาพ แต่งกายสุภาพ ให้เกียรติผู้ฟัง ใช้สายตา แสดงท่าทางและเคลื่อนไหวที่เหมาะสม					

๓. เนื้อหาสาระและแนวคิด

๐	๑	๒	๓	๔	๕
เรื่องราวน่าสนใจ มีประโยชน์ มีความสำคัญ มีสิ่งแปลกใหม่ ให้ความรู้กว้างขวาง ให้ความคิด ที่รอบคอบ ไม่มีอคติ มีตัวอย่าง รายละเอียด หลักฐานอ้างอิง					

๔. การใช้ภาษา

๐	๑	๒	๓	๔	๕
เหมาะสมกับผู้ฟัง พูดน่าฟัง มีปฏิภาณ ไหวพริบ มีคารมคมคาย มีข้อเปรียบเทียบเหมาะสม พูดถูกหลัก ภาษาและความนิยม อักขระชัดเจนและถูกต้อง					

๕. อื่น ๆ

๐	๑	๒	๓	๔	๕
มีความดีเด่นอื่น ๆ มีลักษณะเฉพาะของตัวเอง สามารถสร้างความประทับใจ จับตัวเรื่องได้ดีมาก หรือดำเนินเรื่องได้ดีมาก เริ่มเรื่องและจบเรื่องได้ดีมาก มีศิลปะในการพูด ใช้เวลาพูดตามกำหนด					

รวมคะแนน.....คะแนน

ความเห็นอื่น ๆ

.....
.....

ลงนามผู้ลงคะแนน.....

บรรณานุกรม

๑. มะลิฉัตร เอื้ออานันท์; การเรียนการสอนและประสบการณ์ด้านสุนทรียภาพและศิลปะวิจารณ์; กรุงเทพฯ; จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; ๒๕๔๓
๒. อธิติ คงคากุล; ศิลปะวิจารณ์; ใน ลือชัย แก้วสุข; ศิลปะชีวิตที่ไม่ตาย; กรุงเทพฯ; ๒๕๕๒
๓. ประเสริฐ บุญเสริม; ศิลปะการพูดและการสื่อสาร; กรุงเทพฯ; ๒๕๕๐
๔. วิทยาธร ท่อแก้ว : เทคนิคการพูดในโอกาสต่างๆ; กรุงเทพฯ; ๒๕๕๔

บรรณานุกรม

๑. มะลิฉัตร เอื้ออานันท์; การเรียนการสอนและประสบการณ์ด้านสุนทรียภาพและศิลปะวิจารณ์; กรุงเทพฯ; จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; ๒๕๔๓
๒. อิทติ คงคากุล; ศิลปะวิจารณ์; ใน ลือชัย แก้วสุข; ศิลปะชีวิตที่ไม่ตาย; กรุงเทพฯ; ๒๕๕๒
๓. ประเสริฐ บุญเสริม; ศิลปะการพูดและการสื่อสาร; กรุงเทพฯ; ๒๕๕๐
๔. วิทยาธร ท่อแก้ว : เทคนิคการพูดในโอกาสต่างๆ; กรุงเทพฯ; ๒๕๕๔

แบบฟอร์มที่ ๑ การจำแนกองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการผลักดันตามประเด็นยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ/จังหวัด (KM Action Plan)

ชื่อส่วนราชการ : กจตต. กรม นนร.ร.ร.จปร.

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์ (objective)	ตัวชี้วัด (KPI) ตามคำรับรอง	เป้าหมายของตัวชี้วัด	องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามประเด็นยุทธศาสตร์
การรักษาความมั่นคงของรัฐ				เทคนิคการพูดในที่ชุมชนของนักเรียนนายร้อย
องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติราชการตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่เลือกมาจัดทำแผนการจัดการความรู้ คือ				
แผนการจัดการความรู้	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การรักษาความมั่นคงของรัฐ (มุ่งผลิตนายทหารสัญญาบัตรหลักให้เป็นผู้นำทางทหารที่พึงประสงค์ของ ทบ. : นนร.ที่สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์)			
แผนที่ ๑	องค์ความรู้ที่จำเป็น : เทคนิคการพูดในที่ชุมชนของนักเรียนนายร้อย			
	เหตุผลที่เลือกองค์ความรู้ : - เพื่อพัฒนาทักษะในการพูดของนักเรียนนายร้อยโดยเฉพาะการพูดในที่ชุมชน - เพื่อพัฒนาทักษะในการสื่อสารของนักเรียนนายร้อยอันเป็นทักษะที่สำคัญในการเป็นครูทหารที่ดี - เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำทางทหารที่ดีของนักเรียนนายร้อย			
	ตัวชี้วัดตามคำรับรองและเป้าหมายที่เลือกใช้วัดการทำ KM :			

แบบฟอร์มที่ ๒ แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan)

ชื่อส่วนราชการ : กจตน. กรม นนร.รอ.รร.จปร.

ประเด็นยุทธศาสตร์ : มุ่งผลิตนายทหารสัญญาบัตรหลักให้เป็นผู้นำทางทางที่พึงประสงค์ของ ทบ. : นนร.ที่สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

องค์ความรู้ที่จำเป็น : เทคนิคการพูดในที่ชุมชน

ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/อุปกรณ์	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	CMP
๑	การค้นหาคำความรู้ - สมาชิกกลุ่มประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดทำจัดการความรู้(KM) - สมาชิกกลุ่มได้ร่วมกันระดมความคิดเห็นเพื่อกำหนดปัญหาที่เกิดขึ้นจากทักษะการพูด - ทบทวนความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการพูดในที่ชุมชนและรูปแบบการจัดการอบรมที่ผ่านมา	๕-๑๖ ม.ค.๕๘	จำนวนสมาชิกของKM Team	๕	KM team น.๖,ส.๒	- ฐานความรู้ - ตำราวิชาการด้านการพูด	-	กจตน. กรม นนร.รอ. รร.จปร.	๑, ๒, ๓
๒	การสร้างและแสวงหาคำความรู้ - ค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ตำรา ระเบียบ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการพูดในที่ชุมชน - รวบรวมข้อมูลจากผู้มีประสบการณ์ (TK)	๙-๒๐ ก.พ.๕๘	จำนวนแหล่งข้อมูลที่สอบทานกันได้	ไม่น้อยกว่า ๒ แหล่งข้อมูล	- คำสั่งและระเบียบในการจัดการอบรม - ผู้มีประสบการณ์จาก ยศ.ทอ.	- ฐานความรู้ - เอกสารราชการ - ตำราวิชาการด้านการพูด	-	กจตน. กรม นนร.รอ. รร.จปร.	๑, ๒, ๓, ๔
๓	การจัดระบบความรู้ - ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการพูด - ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการพูด - ความรู้เกี่ยวกับการวิจารณ์การพูด - ความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาในการสื่อสาร	๒๓ ก.พ.- ๒๐ มี.ค.๕๘	ความชัดเจนเข้าใจและเข้าถึงข้อมูล	ร้อยละ ๙๐		- ฐานความรู้	-	กจตน. กรม นนร.รอ. รร.จปร.	๑, ๒, ๓, ๔
๔	การกลั่นกรองความรู้ - นำร่างคู่มือที่จัดทำขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เช่น รร.คท.ยศ.ทอ. - ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนายทหารที่เกี่ยวข้องของ กรม นนร.รอ. - ทดลองฝึกปฏิบัติในขั้นต้นโดยใช้ว่าที่ นนร.ผู้บังคับบัญชา เป็นผู้เข้ารับการฝึก	๒๓ มี.ค. - ๓๐ เม.ย. ๕๘	จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบ	ไม่น้อยกว่า ๓ คน	- ผู้เชี่ยวชาญ - การระดมความคิดเห็น - การทดลองฝึกปฏิบัติ	- คู่มือการพูด	-	กจตน. กรม นนร.รอ. รร.จปร.	๑, ๒,๓,๔,๕

ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ/ อุปกรณ์	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	CMP
๕	การจัดช่องทางเข้าถึงความรู้ - นำร่างคู่มือที่ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว นำมาให้หน่วยขึ้นตรงของ กรม นนร.ร.อ.รร.จปร.ใช้เป็นแนวทางในการอบรมเทคนิคการพูดในที่ชุมชน	๔-๒๙ พ.ค.๕๘	จำนวนช่องทาง	ไม่น้อยกว่า ๒ ช่องทาง	- เอกสารแจกจ่าย - การประชุมชี้แจง - การฝึกชุด ทีมงานผู้จัดการ ฝึกอบรม	-ร่างคู่มือฯ และ การอธิบายให้ คำแนะนำ	-	กจตน. กรม นนร.ร.อ. รร.จปร.	๑, ๒,๓,๔,๕
๖	การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ - เชิญผู้ที่เกี่ยวข้อง ผบ.กรม นนร.ร.อ.รร.จปร., รอง ผบ.กรม นนร.ร.อ.รร.จปร., เสธ. กรม นนร. ร.อ.รร.จปร., ผบ.พัน.กรม นนร.ร.อ.รร.จปร. และ ฝ่ายอำนวยการที่เกี่ยวข้องร่วมสัมมนาแสดง ความคิดเห็น - นำข้อมูลที่ได้จัดทำเป็นคู่มือฉบับสมบูรณ์	๑-๓๐ มิ.ย.๕๘	จำนวนการจัด ประชุม/จำนวน ผู้เข้าร่วมประชุม	๑ ครั้ง/ ๕ คน ขึ้นไป	- ผู้บริหารของ กรม นนร.ร.อ. รร.จปร. - ผบ.นขต. และ ผอ.กรม นนร.ร.อ. รร.จปร. - อจ.กรม นนร.ร.อ. รร.จปร.	-เวทีสำหรับการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ (knowledge forum) -เทคนิคการ เล่าเรื่อง	-	กจตน. กรม นนร.ร.อ. รร.จปร.	๑, ๒,๓,๔,๕
๗	๗.๑ การเรียนรู้ - จัดอบรม - เผยแพร่ในสื่อต่างๆ - เผยแพร่ในระบบสารสนเทศ - จัดทำเป็นเอกสารแจกจ่าย	ก.ค.๕๗	จำนวนผู้เข้าอบรม	๒๐๐ นาย	- ว่าที่ นนร. ผู้บังคับบัญชา	- เทคนิคการ เล่าเรื่อง	-	กจตน. กรม นนร.ร.อ. รร.จปร.	๑, ๒,๓,๔,๕
	๗.๒ การยกย่องชมเชย	ต.ค.๕๗	สามารถจัดการฝึก ได้อย่างถูกต้อง	ร้อยละ ๑๐๐	- นขต.และกอง วิชาต่างๆ ของ รร.จปร.	- การประเมินผล			๖